

Nr 8 B.

Ankom till riksdagens kansli den 1 april kl. 6 e. m.

Utlåtande, angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1919 åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(2:a avd.).

Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen (nr 2) med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1919 har Kungl. Maj:t, under återopande av punkt 1 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för ecklesiastikdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli anvisa på tilläggsstat för år 1919

Departementets a delning av Kungl. Maj:ts kansli.
Förstärkning av departementets arbetskrafter m. m.

[1.]*)

för beredande av avlöning åt en extra byråchef under tiden den 1 juli— den 31 december 1919	kronor 3,900: —
» beredande av avlöning åt en extra andre kanslisekreterare under samma tid	» 1,950: —
» beredande av avlöning åt en extra vaktmästare under samma tid	» 775: —
till förstärkning av det å departementets ordinarie stat uppförda anslaget till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar	» 1.500: —

Summa kronor 8,125: —

att utgå såsom gemensamt förslagsanslag å högst sistnämnda belopp.

Under återopande av vad utskottet anfört och tillstyrkt under punkten 1:o) i sitt utlåtande nr 8 A, hemställer utskottet,

*) Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 6 saml. 8 häft. (Nr 8 A—8 B.)

att riksdagen må för *ecklesiastikdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli* anvisa på tilläggsstat för år 1919

för beredande av avlöning åt en extra byråchef under tiden den 1 juli— den 31 december 1919.....	kronor 3,900: —
» beredande av avlöning åt en extra andre kanslisekreterare under samma tid	» 1,950: —
till förstärkning av det å departementets ordinarie stat uppförda anslaget till amanuenser, extra biträden och vikariatsersättningar.....	» 1,500: —
<hr/> Summa kronor 7,350: —	

att utgå såsom gemensamt förslagsanslag å högst sistnämnda belopp.

Arkiv, bibliotek och museer.

Skandina-
viska biblio-
tekarien vid
S:te Gene-
vièvebiblio-
teket i Paris.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till ökat bidrag till avlöning åt en skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 400 kronor.

[2.]

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 17:o) i sitt utlåtande nr 8 A, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till ökat bidrag *till avlöning åt en skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 400 kronor.

Förstärkande
av två å na-
tionalmuseets
ordinarie stat
uppförda
anslag.

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att på tilläggsstat för år 1919 anvisa såsom särskilda förslagsanslag

dels till förstärkande av det på nationalmuseets ordinarie stat uppförda anslaget till bestridande av kostnader för tjänstedräkter åt vaktmästare ett belopp av högst 1,600 kronor,

[3.]

dels ock till förstärkande av det på samma stat uppförda anslaget till underhåll av golv, fönster och förevisningsmateriell samt för renhållning ett belopp av högst 2,000 kronor.

Utskottet, som på grund av den i ärendet förebragta utredningen (sid. 3—5 i statsrådsprotokollet) ansett sig böra tillstyrka bifall till framställningen, får följaktligen hemställa,

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1919 anvisa såsom särskilda förslagsanslag, högst,

a) till *förstärkande av det på nationalmuseets ordinarie stat uppförda anslaget till bestridande av kostnader för tjänstedräkter åt vaktmästare* ett belopp av 1,600 kronor,

b) till *förstärkande av det på samma stat uppförda anslaget till underhåll av golv, fönster och förevisningsmateriell samt för renhållning* ett belopp av 2,000 kronor.

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att på tilläggsstat för år 1919 anvisa:

dels till inredning av bibliotek i nationalmuseibyggnaden, utöver av riksdagen år 1918 för ändamålet anvisat belopp av 17,672 kronor, ett reservationsanslag av 6,110 kronor,

dels ock till uppställning av biblioteket i den för detsamma nyinredda lokalen samt katalogisering av detsamma ävensom till anskaffande av nödigt material för katalogiseringen ett reservationsanslag av 2,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 5—7 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot förevarande förslag, hemställer,

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1919 anvisa:

a) till *inredning av bibliotek i nationalmuseibyggnaden*, utöver av riksdagen år 1918 för ändamålet anvisat belopp av 17,672 kronor, ett reservationsanslag av 6,110 kronor,

b) till *uppställning av biblioteket i den för detsamma nyinredda lokalen samt katalogisering av detsamma ävensom till anskaffande av nödigt material för katalogiseringen* ett reservationsanslag av 2,000 kronor.

Inredning av
bibliotek
m. m. i na-
tionalmuseet
[4.]

Ändringsar-
beten inom
nationalmu-
seibyggnad-
en.

[5.]

5:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att till fullbordande av beslutade ändringsarbeten i nationalmuseibyggnaden anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 126,500 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 8—9 i statsrådsprotokollet.

Ändringsarbetena inom nationalmuseibyggnaden hava icke, som avsett varit, kunnat avslutas under loppet av år 1918.

Utskottet, som delar den av departementschefen uttalade uppfattningen, att dessa arbeten ofördröjligen böra fortsättas under år 1919, hemställer alltså,

att riksdagen må till fullbordande av beslutade *ändringsarbeten i nationalmuseibyggnaden* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 126,500 kronor.

Anordnande
av tavelskär-
mar å natio-
nalmuseet.

[6.]

6:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att för anordnande av tavelskärmar å nationalmuseets nordvästra vind anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 1,650 kronor.

Med anledning av den i ärendet förebragta utredningen (sid. 10—11 i statsrådsprotokollet), får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *anordnande av tavelskärmar å nationalmuseets nordvästra vind* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 1,650 kronor.

Magasinering
av riksmu-
seets etnogra-
fiska samlin-
gar m. m.

[7.]

7:o Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 7) får utskottet under hänvisning till den i ärendet förebragta utredningen (statsrådsprotokollet sid. 11—16) hemställa,

att riksdagen må för *inpackning, sortering, magasinering och transport till Frescati av vissa till etnografiska avdelningen av naturhistoriska riksmuseet hörande samlingar* bevilja på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8) att, i avbidan på proposition angående täckande av brist i vissa anslag för naturhistoriska riksmuseet m. m., beräkna på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda förslagsanslag, högst:

Täckande av
brist i vissa
anslag för na-
turhistoriska
riksmuseet
m. m.

[8.]

dels till täckande av den brist, som under år 1918 må hava uppkommit i det å naturhistoriska riksmuseets stat för avdelningarna vid Frescati upptagna anslaget till expenser, ett belopp av 20,200 kronor,

dels till förstärkande av omförmälda, i museets stat för år 1919 för nämnda avdelningar uppförda anslag ett belopp av 57,160 kronor,

dels till täckande av den brist, som under år 1918 må hava uppkommit i det å naturhistoriska riksmuseets stat för etnografiska avdelningen upptagna anslaget till expenser ett belopp av 5,500 kronor,

dels ock till vård, underhåll och förkovran av etnografiska avdelningen, till förstärkande av omförmälda, i museets stat för år 1919 för sagda avdelning uppförda anslag ett belopp av 4,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 28 januari 1919 till riksdagen avlåten, till utskottets förberedande behandling överlämnad proposition (nr 44), under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokoll över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda förslagsanslag, högst:

dels till täckande av den brist, som under år 1918 må hava uppkommit i det å naturhistoriska riksmuseets stat för avdelningarna vid Frescati upptagna anslaget till expenser, ett belopp av 20,200 kronor,

dels till förstärkande av omförmälda, i museets stat för år 1919 för nämnda avdelningar uppförda anslag ett belopp av 57,160 kronor,

dels till täckande av den brist, som under år 1918 må hava uppkommit i det å naturhistoriska riksmuseets stat för etnografiska avdelningen upptagna anslaget till expenser samt till vård, underhåll och förkovran av etnografiska avdelningen, ett belopp av 5,500 kronor,

dels ock till förstärkande av omförmälda, i museets stat för år 1919 för etnografiska avdelningen uppförda anslag ett belopp av 4,000 kronor.

I avseende å utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till sistberörda statsrådsprotokoll.

Utskottet, som icke funnit något att invända mot förslaget, hem-

ställer, att riksdagen må anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda förslagsanslag, högst:

a) till täckande av den *brist*, som under år 1918 må hava uppkommit i det å *naturhistoriska riksmuseets stat* för avdelningarna vid Frescati upptagna anslaget till expenser, ett belopp av 20,200 kronor,

b) till förstärkande av omförmälda, i museets stat för år 1919 för nämnda avdelningar uppförda anslag ett belopp av 57,160 kronor,

c) till täckande av den *brist*, som under år 1918 må hava uppkommit i det å *naturhistoriska riksmuseets stat* för etnografiska avdelningen upptagna anslaget till expenser samt till vård, underhåll och förkovran av etnografiska avdelningen ett belopp av 5,500 kronor,

d) till förstärkande av omförmälda, i museets stat för år 1919 för etnografiska avdelningen uppförda anslag ett belopp av 4,000 kronor.

Kulturhistoriska museet i Lund.

[9.]

9:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) och under hänvisning till vad utskottet under punkten 37 i utlåtandet nr 8 A anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *kulturhistoriska museet i Lund* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor, att utgå till styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige till stödjande av föreningens ekonomi under år 1919, under villkor att detsamma icke användes till samlingarnas ökande utan endast till redan befintliga samlingars underhåll och vård.

Svenska skolmuseet.

[10.]

10:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att till svenska skolmuseet anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 1,000 kronor, att på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma, utgå till centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskolläraryörening för museets ändamål.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 39 i sitt utlåtande nr 8 A får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *svenska skolmuseet* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 1,000 kronor, att på de villkor, Kungl. Maj:t kan finna gott bestämma, utgå till centralstyrelsen för Sveriges allmänna folkskolläraryörening för museets ändamål.

Akademier.

11:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 11) samt med återopande av den i ärendet förebragta utredningen (statsrådsprotokollet för den 9 januari 1919 sid. 19—20) får utskottet hemställa,

Ökade kostnader för uppvärmning av musikaliska akademiens lokaler.

[11.]

att riksdagen må till bestridande av *ökade kostnader för uppvärmning av musikaliska akademiens lokaler* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 7,000 kronor.

Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att, i avbidan på proposition angående ny stat för universitetskanslersexpeditionen, till uppehållande av arbetet å kanslersexpeditionen under år 1919 beräkna på tilläggsstat för samma år ett belopp av 10,000 kronor.

Uppehållande av arbetet å universitetskanslersexpeditionen.

[12.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Uppsala universitet.

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13) att till ytterligare kostnader för materiell m. m. för hygieniska institutionen vid universitetet i Uppsala anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 500 kronor.

Materiell m. m. för hygieniska institutionen.

[13.]

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till ytterligare kostnader för *materiell m. m. för hygieniska institutionen vid universitetet i Uppsala* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 500 kronor.

Psykologiska
laboratoriet.

[14.]

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att till ytterligare kostnader för psykologiska laboratoriet vid universitetet i Uppsala anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom reservationsanslag ett belopp av 400 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till ytterligare kostnader för *psykologiska laboratoriet vid universitetet i Uppsala* anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom reservationsanslag ett belopp av 400 kronor.

Driftkostna-
der för Klub-
bans biologi-
ska station.

[15.]

15:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att till bestridande av driftskostnader vid den universitetet i Uppsala tillhöriga Klubbans biologiska station anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 1,400 kronor.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till bestridande av driftkostnader vid den universitetet i Uppsala tillhöriga *Klubbans biologiska station* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 1,400 kronor.

Förstärkande
av materiell-
anslagen till
vis-a inrätt-
ningar.

[16.]

16:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till förstärkande av ordinarie anslagen till materiell m. m. för de av departementschefen under punkt 16 i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 januari 1919 angivna institutionerna och inrättningarna vid Uppsala universitet och med av departementschefen tillstyrkta belopp, utgående såsom särskilda reservationsanslag, anvisa på tilläggsstat för år 1919 tillhopa 30,150 kronor.

Beträffande utredningen får utskottet hänvisa till det vid förevarande proposition fogade statsrådsprotokollet sid. 22—34.

De belopp, som enligt förslaget skulle komma att utgå till de särskilda institutionerna, äro följande:

Medicinska poliklinikerna	kronor	850: —
Institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi	»	1,000: —
Institutionen för allmän och analytisk kemi	»	7,200: —
Mineralogisk-geologiska institutionen	»	700: —
Fysiska institutionen	»	800: —
Astronomiska institutionen	»	3,000: —
Meteorologiska institutionen	»	4,100: —
Botaniska institutionen:		
botaniska museet	»	500: —
botaniska trädgården	»	5,000: —
Växtbiologiska institutionen	»	1,000: —
Zoologiska institutionen	»	6,000: —
Tillhopa kronor		30,150: —

Samtliga här begärda anslagsförstärkningar äro betingade av på grund av rådande dyrtid ökade kostnader för materiellens anskaffande.

Utskottet har icke haft något att erinra mot framställningen och får alltså hemställa,

att riksdagen må till *förstärkande av de ordinarie anslagen till materiell m. m. för de av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 januari 1919 angivna institutionerna och inrättningarna vid Uppsala universitet* och med av departementschefen tillstyrkta belopp, utgående såsom särskilda reservationsanslag, anvisa på tilläggsstat för år 1919 tillhopa 30,150 kronor.

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att till förstärkande av det under avdelningen B) Till materiell m. m. i utgiftsstaten för universitetet i Uppsala under rubriken Biblioteket upptagna anslag å 50,000 kronor anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 15,000 kronor.

Utredningen återfinnes å sid. 34—35 i det vid nu förevarande proposition fogade statsrådsprotokollet.

Förstärkning
av universi-
tetsbibliote-
kets mate-
riellanslag.

[17.]

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot förslaget, hemställer,

att riksdagen må *till förstärkande av det under avdelningen B) Till materiell m. m. i utgiftsstaten för universitetet i Uppsala under rubriken Biblioteket upptagna anslag* å 50,000 kronor anvisa å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor.

Höjning av
anslaget till
respenningar
för fogden.

[18.]

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att till höjning av det i utgiftsstaten för universitetet i Uppsala uppförda anslaget till respennningar för akademifogden anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 1,500 kronor.

Under återopande av vad utskottet under punkten 96 i sitt utlåtande nr 8 A tillstyrkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må till höjning av det i utgiftsstaten för universitetet i Uppsala uppförda anslaget till *respennningar för fogden* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor.

Lunds universitet.

Utgivande av
universitetets
årsskrift.

[19.]

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkten 19) att för utgivande av Lunds universitets årsskrift anvisa, utöver för detta ändamål på extra stat för år 1919 beviljat belopp, på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

Under återopande av vad utskottet under punkten 128 i sitt utlåtande nr 8 A tillstyrkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må för *utgivande av Lunds universitets årsskrift* anvisa, utöver för detta ändamål på extra stat för år 1919 beviljat belopp, på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 8,000 kronor.

Förstärkande
av materiell-
anslagen till
vissa institu-
tioner m. m.

[20.]

20:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till förstärkande av de ordinarie materiellanslagen för vissa institutioner vid universitetet i Lund m. m., i enlighet med av departementschefen under punkt 20 i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 januari 1919 framställt

förslag och med därvid angivna belopp, utgående såsom särskilda reservationsanslag, anvisa på tilläggsstat för år 1919 tillhoppa 121,300 kronor.

Beträffande utredningen får utskottet hänvisa till det vid förevarande proposition fogade statsrådsprotokollet, sid. 36—48.

De belopp, som enligt förslaget skulle komma att utgå till de särskilda institutionerna, äro följande:

Anatomisk-histologiska institutionen	kronor	5,050: —
Fysiologiska institutionen	»	3,500: —
Medicinsk-kemiska institutionen	»	13,900: —
Patologisk-anatomiska institutionen	»	7,500: —
Astronomiska observatoriet	»	7,200: —
Botaniska institutionens systematiska avdelning	»	11,000: —
Botaniska institutionens fysiologiska avdelning	»	7,000: —
Fysiska institutionen	»	14,000: —
Geologisk-mineralogiska institutionen	»	3,200: —
Kemiska institutionen	»	9,000: —
Zoologiska institutionen	»	12,000: —
Musikkapellet	»	700: —
Inrättningen för gymnastik och fäktkonst	»	3,000: —
Institutionen för ärftlighetsforskning	»	750: —
Farmakologiska institutionen	»	500: —
Universitetsbiblioteket	»	18,000: —
Uppvärmning av universitetshuset och gamla biblioteks- byggnaden	»	5,000: —
Tillhopa kronor		121,300: —

Samtliga här begärda anslagsförstärkningar äro betingade av på grund av rådande dyrtid ökade kostnader för all materiell, huvudsakligen bränsle.

Utskottet anser sig böra tillstyrka förslaget och hemställer följaktligen,

att riksdagen må till förstärkande av de ordinarie materiellanslagen för vissa institutioner vid universitetet i Lund m. m., i enlighet med av departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 januari 1919 framställt förslag och med därvid angivna belopp, utgående såsom särskilda reservationsanslag, anvisa på tilläggsstat för år 1919 tillhoppa 121,300 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

Utvidgning
av lärar-
kollegiets
samman-
trädesrum
m. m.

[21.]

21:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att till utvidgning av det utav lärarkollegiet vid karolinska mediko-kirurgiska institutet till sammanträdeslokal disponerade rummet i den för institutets anatomiska institution m. m. uppförda byggnaden ävensom till anskaffande av två nya bord i nämnda rum anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 12,325 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 49—52 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka förslaget, hemställer,

att riksdagen må till *utvidgning av det utav lärarkollegiet vid karolinska mediko-kirurgiska institutet till sammanträdeslokal disponerade rummet i den för institutets anatomiska institution m. m. uppförda byggnaden ävensom till anskaffande av två nya bord i nämnda rum anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 12,325 kronor.*

Täckande av
brist i all-
männa mate-
riellanslaget.

[22.]

22:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 22) och under hänvisning till den i ärendet förebragta utredningen (sid. 52—53 i statsrådsprotokollet), får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *täckande av vid 1917 års slut förefintlig brist i det för karolinska mediko-kirurgiska institutets stat uppförda ordinarie anslaget till institutets materiell i allmänhet anvisa å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 10,923 kronor.*

Pediatrisk
klinik vid
allmänna
barnhuset.

[23.]

23:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23) att i avbidan på proposition angående anslag till en pediatrisk klinik vid allmänna barnhuset i Stockholm för ändamålet beräkna på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 10,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Serafimerlasarettet.

24:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 550,000 kronor, till tackande av motsedd brist i serafimerlasarettets räkenskaper för år 1919.

Brist i serafimerlasarettets räkenskaper.

[24.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 53—55 i det vid nu förevarande proposition fogade statsrådsprotokollet.

På tilläggsstat för år 1918 anvisade riksdagen till tackande av år 1917 uppkommen samt för år 1918 motsedd brist i serafimerlasarettets räkenskaper ett förslagsanslag, högst, 468,097 kronor. Av detta förslagsanslag avsågs till tackande av den för år 1918 motsedda bristen i omförmälda räkenskaper ett belopp av 200,000 kronor. Denna brist hade emellertid visat sig betydligt överstiga nämnda belopp, och på därom av direktionen gjord framställning anvisade Kungl. Maj:t genom beslut den 15 november 1918 från förslagsanslaget till oförutsedda utgifter ett belopp av 350,000 kronor för ifrågavarande ändamål för år 1918.

Det av Kungl. Maj:t nu för år 1919 föreslagna beloppet, 550,000 kronor, motsvarar alltså vad sammanlagt för nästföregående år för ändamålet erfordrats.

Utskottet, som tagit del av en approximativ beräkning av lasarettets inkomst- och utgiftsstat för år 1918, har därvid funnit, att densamma uppvisar en brist, som väsentligt överstiger de förut för detta år anvisade beloppen å tillhoppa 550,000 kronor. Om också det nu föreslagna beloppet förefaller utskottet synnerligen högt, har utskottet icke funnit en under andra förhållanden tänkbar minskning av detsamma nu tillräddig. Ett eventuellt under år 1919 inträffande prisfall å viss för lasarettets drift erforderlig materiell torde nämligen kunna uppvägas av den för år 1918 uppkomna ytterligare bristen, till vars tackande medel hittills ej äro anvisade.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 550,000 kronor, till tackande av *motsedd brist i serafimerlasarettets räkenskaper för år 1919.*

Gemensamma universitetsändamål.

Statsbidrag till tryckning av doktorsavhandlingar. 25:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att, i avbidan på proposition angående statsbidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, för ändamålet beräkna på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 40,000 kronor.
[25.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom skolat för riksdagen anmäla.

Kurser i skyddskoppympling. 26:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och under hänvisning till vad utskottet i sitt utlåtande nr 8 A, punkten 158, anfört och tillstyrkt, får utskottet hemställa,
[26.]

att riksdagen må till *uppehållande under år 1919 av två kurser i skyddskoppympling vid karolinska mediko-kirurgiska institutet*, utöver de två motsvarande kurser, vartill medel beviljats å extra stat för sagda år, anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 250 kronor, att enligt de i fråga om nyssnämnda extra anslagsmedel gällande grunder för ändamålet användas.

Farmaceutiska institutet.

Farmaceutiska institutet. 27:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 27) att på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa
[27.] *dels* till täckande av det underskott, som under år 1918 kan hava uppkommit i de tre uti farmaceutiska institutets stat förekommande anslagsposterna till materialier m. m., till uppvärmning m. m. och till egenomens underhåll m. m., ett belopp av 12,500 kronor, *dels ock* till förstärkande av nyssnämnda tre ordinarie anslagsposter för år 1919 ett belopp av 15,000 kronor.
Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 56—60 i det vid nu förevarande proposition fogade statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra emot förevarande förslag, hemställer,

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa

a) till täckande av det *underskott*, som under år 1918 kan hava uppkommit i de tre uti farmaceutiska institutets stat förekommande anslagsposterna till materialier m. m., till uppvärmning m. m. och till egendomens underhåll m. m., ett belopp av 12,500 kronor,

b) till förstärkande av nyssnämnda tre ordinarie anslagsposter för år 1919 ett belopp av 15,000 kronor.

Undervisningsanstalter för barnmorskor m. m.

28:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att till anordnande i Stockholm, Göteborg och Lund av fortbildningskurser för barnmorskor samt till understöd åt deltagarinnor däri anvisa, utöver för dylika kurser m. m. på extra stat för år 1919 beviljat belopp, på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 2,000 kronor. Fortbildningskurser för barnmorskor. [28.]

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 162 i sitt utlåtande nr 8 A, hemställer utskottet,

att riksdagen må till anordnande i Stockholm, Göteborg och Lund av *fortbildningskurser för barnmorskor* anvisa, utöver för dylika kurser m. m. på extra stat för år 1919 beviljat belopp, på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29) att till uppehållande av verksamheten vid allmänna barnbördshuset i Stockholm — utöver till barnbördshuset nu utgående ordinarie anslag 24,853 kronor samt av riksdagen år 1918 för ändamålet anvisat extra anslag av högst 123,100 kronor — anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 89,000 kronor.

Allmänna barnbördshuset. [29.]

Beträffande utredningen får utskottet hänvisa till sid. 61—63 i det vid förevarande proposition fogade statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot det äskade beloppet, hemställer,

att riksdagen må till uppehållande av verksamheten vid *allmänna barnbördshuset i Stockholm* — utöver till barnbördshuset nu utgående ordinarie anslag å 24,853 kronor samt av riksdagen år 1918 för ändamålet anvisat extra anslag av högst 123,100 kronor — anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 89,000 kronor.

Allmänna skolväsendet.

Det högre skolväsendet.

Högre lärarinneseminariet.

Expenser,
stipendier,
inredning av
lokal för hus-
hållsskolan.

[30.]

30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att för högre lärarinneseminariet anvisa på tilläggsstat för år 1919:	
till förstärkande av det på extra stat för år 1919	
till expenser anvisade anslaget	kronor 3,000: —
till inredning av lokal för en vid seminariets hus-	
hållsskola anordnad kurs för utbildande av husmödrar >	1.620: —
	<hr/> Summa kronor 4,620: —

att utgå såsom ett gemensamt förslagsanslag å högst sistnämnda belopp.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot förevarande förslag, får, under åberopande av vad utskottet under punkten 165 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställa,

att riksdagen må för högre *lärarinneseminariet* anvisa på tilläggsstat för år 1919:

till förstärkande av det på extra stat för år 1919 till expenser avisade anslaget	kronor	3,000: —
till inredning av lokal för en vid seminariets hushållsskola anordnad kurs för utbildande av husmödrar	»	1,620: —
Summa kronor		4,620: —

att utgå såsom ett gemensamt förslagsanslag å högst sistnämnda belopp.

Statens läroverk.

31:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) att, i avbidan på proposition angående en gemensam skolöverstyrelse, beräkna på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 7,300 kronor till förstärkning av det i läroverksöverstyrelsens stat uppförda anslaget för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, expenser m. m.

Förstärkning av läroverksöverstyrelsens anslag för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, expenser m. m.

[31.]

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 28 januari 1919 till riksdagen avlåten och till utskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 52, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen, bland annat, att för omförmälda ändamål anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 7,250 kronor.

Under hänvisning till vad utskottet under punkten 164 i sitt utlåtande nr 8 A anför, hemställer utskottet,

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag, högst, 7,250 kronor till förstärkning av det i läroverksöverstyrelsens stat uppförda anslaget för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, expenser m. m.

32:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) att för täckande, efter Kungl. Maj:ts beprövande, av utgifter, som under år 1919*) skola bestridas av ljus- och vedkassan vid vederbörande allmänna läroverk, men som ej kunna utgöras av denna kassas medel, därest ej terminsav-

Statsbidrag till de allmänna läroverkens ljus- och vedkassor.

[32.]

*) I statsrådsprotokollet står på grund av tryckfel »1920».

gifterna till densamma sättas till högre belopp än 15 kronor, anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 430,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 65—72 i det vid nu förevarande proposition fogade statsrådsprotokollet.

År 1918 anvisade riksdagen till nu ifrågakomna ändamål på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 150,000 kronor. Då behov av statsbidrag till de allmänna läroverkens ljus- och vedkassor alltjämt synes föreligga, har utskottet icke ansett sig kunna framställa någon erinran emot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må för tackande, efter Kungl. Maj:ts beprövande, av utgifter, som under år 1919 skola bestridas av *ljus- och vedkassan vid vederbörande allmänna läroverk*, men som ej kunna utgöras av denna kassas medel, därest ej terminsavgifterna till densamma sättas till högre belopp än 15 kronor, anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 430,000 kronor.

Bidrag
till nya
elementar-
skolans
skolkassa.

[33.]

33:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33) att till tackande av de utgifter, som under år 1919 skola bestridas av nya elementarskolans skolkassa, men som ej kunna utgöras medelst avgifter å sammanlagt 44 kronor av varje betalande lärjunge, anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag å 12,500 kronor.

Beträffande utredningen hänvisar utskottet till sid. 72—77 i åberopade statsrådsprotokollet.

Till tackande av de utgifter, som under höstterminen år 1918 skulle bestridas av nya elementarskolans skolkassa, men som ej kunde utgöras medelst terminsavgift å högst 22 kronor av varje betalande lärjunge, anvisade 1918 års riksdag på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 5,500 kronor.

Utskottet, som finner anslag till förevarande ändamål alltjämt vara av behovet påkallat och som icke haft något att erinra mot det föreslagna beloppet, hemställer,

att riksdagen må till tackande av de utgifter, som under år 1919 skola bestridas av nya elementarskolans skolkassa, men som ej kunna utgöras medels avgifter å

sammanlagt 44 kronor av varje betalande lärjunge, anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag å 12,500 kronor.

34:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag (punkt 34) och under åberopande av vad utskottet under punkten 171 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, får utskottet hemställa,

Extra arvoden åt teckningslärare.

[34.]

att riksdagen må till *extra arvoden åt teckningslärare vid de allmänna läroverken*, utöver förut för samma ändamål för år 1919 anvisat anslag, bevilja på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 15,700 kronor.

Privatläroverk.

35:o) I anledning av två därom väckta, lika lydande motioner, den ena i första kammaren av greve *H. Wachtmeister* (nr 52) och den andra i andra kammaren av herr *W. Kant m. fl.* (nr 154) samt under hänvisning till vad utskottet under punkt 179 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställer utskottet,

Motioner angående tillfällig löneförbättring för vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala.

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,267 kronor till beredande under år 1919 *av tillfällig löneförbättring åt vissa lärarinnor vid fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala* att utgå enligt följande grunder:

1) Den tillfälliga löneförbättringen utgår till lärarinna i nämnda skolas tre lärarinnekurser i huslig ekonomi med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning:

a) till lärarinna med full tjänstgöring med 400 kronor för år;

b) till lärarinna med partiell tjänstgöring med ett belopp, beräknat efter 400 kronor för år och utgående i förhållande till omfattningen av vederbörandes tjänstgöring;

c) till timlärare med 16 kronor 67 öre för veckotimme.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår under förutsättning, att utöver nu angivna belopp en summa, motsvarande hälften av det för varje fall bestämda beloppet tillskjutes av kommunen eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till läroanstaltens förfogande.

Motioner
angående till-
fällig löneför-
bättring åt
lärarinnorna
vid lärarinne-
utbildnings-
anstalterna i
handarbete.

36:o) I två likalydande motioner, väckta den ena i första kammaren av greve *H. Wachtmeister* (nr 51) och den andra i andra kammaren av herr *W. Kant* (nr 156), har hemställts, att riksdagen för tillfällig löneförbättring under år 1919 åt lärarinnorna vid de fyra lärarinneutbildningsanstalterna i handarbete måtte bevilja högst 4,000 kronor å extra tilläggsstat för år 1919 att utgå med högst 1,000 kronor till varje anstalt.

Motionärerna hava till stöd för sin framställning anfört följande:

Under såväl 1917 som 1918 har av statsmedel utgått dyrtidstillägg icke blott till statens tjänsteinnehavare, utan även till exempelvis lärarepersonalen vid högre enskilda läroanstalter, vid folkhögskolor, lantmannaskolor och lanthushållsskolor, och sådant dyrtidstillägg har kommit jämväl vid dessa läroanstalter anställda lärarinnor i de praktiska ämnena kvinnlig slöjd och handarbete till godo. Senast har 1918 års riksdag beslutat, att under 1919 skall till lärarinnor vid enskilda läroanstalter, bland dem även till lärarinnor i kvinnlig slöjd och i huslig ekonomi, av statsmedel utgå dyrtidstillägg med 400 kronor (med skyldighet för vederbörande kommuner att därutöver bidraga med 200 kronor). Den till 1919 års riksdag avgivna propositionen om tilläggsstat för 1919 upptager under 8:de huvudtiteln förslag om tillfällig löneförbättring åt lärarinna i kvinnlig slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor och särskilda slöjdsbarnskolor med 65 öre för timme, varigenom arvodet skulle stiga från 30 till 95 öre för timme. Endast en grupp av lärarinnor blir alltjämt lottlös under 1919 som under föregående år, nämligen lärarinnorna vid de enskilda läroanstalter, som utbilda lärarinnor i kvinnlig slöjd och huslig ekonomi. Först för nästa år 1920 ställes i utsikt en förhöjning i statsunderstöd, varigenom möjlighet beredes även till bättre avlöning av vid dessa utbildningsanstalter verkande lärarinnor.

Det är emellertid önskvärt, att dessa lärarinnor redan under 1919 må — i likhet med andra lärarinnor — få någon hjälp av statsmedel i de ekonomiska svårigheter, som kristiden berett och bereder dem. Det torde vara så mycket mera anledning att vidtaga någon åtgärd i sådan riktning, som de nya lärings-, yrkes-, hushålls- och husmodersskolorna ställa ökade krav på de blivande lärarinnornas utbildning.

Det lägsta understöd av statsmedel som kan ifrågasättas till dessa lärarinnor synes vara 400 kronor för lärarinna med full tjänstgöring (och i proportion därefter för partiell tjänstgöring eller för timundervisning). Då andra lärarinnor utom statsbidraget ha utsikt att få ytterligare 200 kronor av kommunen eller av andra medel, bli dessa lärarinnor väl ändå i regel sämre ställda än de elever, som de undervisa, ehuru det snarare borde vara tvärtom, eftersom av lärarinnorna vid utbildningsanstalterna måste fordras högre kvalifikationer.

De ifrågavarande anstalterna äro fyra, nämligen Maria Nordenfelts kvinnliga yrkesskola i Göteborg, Andrea Eneroths handarbetsskola och seminarium i Stockholm, Handarbetets vänner och Hulda Lundins slöjdseminarium i Stockholm samt lärarinnekursen i handarbete vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. Jag har visserligen icke till hands detaljerade upplysningar rörande lärarekrafterna från mer än en av de fyra anstalterna, men har ingen anledning tro, att behovet skulle vara i någon högre grad olika. Efter de upplysningar jag inhämtat skulle lärarekrafterna med inbegrepp av timlärare för vart och ett av de fyra seminarierna kunna beräknas till $2\frac{1}{2}$, och med beräkning av 400 kronor för hel lärarinna, skulle sålunda för var och en av de fyra utbildningsanstalterna behövas 1,000 kronor eller sammanlagt för alla fyra 4,000 kronor.»

Till understöd för utbildande av handarbetslärarinnor har 1918 års riksdag på extra stat för år 1919 anvisat ett anslag av 13,600 kronor, och för samma ändamål har Kungl. Maj:t föreslagit beviljande för år 1920 av ett till 22,500 kronor förhöjt extra anslag. Av berörda belopp, 22,500 kronor, skulle 6,000 kronor utgå till en var av följande anstalter, nämligen högre handarbetslärarinneseminarier vid Maria Nordenfelts kvinnliga yrkesskola i Göteborg, Andrea Eneroths handarbetsskola och seminarium i Stockholm och föreningen Handarbetets vänner och Hulda Lundins högre slöjdseminarium i Stockholm samt 4,500 kronor till fackskolans för huslig ekonomi i Uppsala lärarinnekurs i handarbete. Den av Kungl. Maj:t för år 1920 föreslagna anslagshöjningen, vilken utskottet under punkt 180 i sitt utlåtande nr 8 A tillstyrkt, avser att avhjälpa de ekonomiska svårigheter, nu rådande dyrtid medfört för dessa anstalter. Att emellertid redan under år 1919 åtgärder vidtagas för tillgodoseende av här anställda lärarinnor, finner utskottet i likhet med motionärerna önskligt. Tillfälligt löneförbättring för detta år har beviljats privatläroverkens lärarpersonal, och till vissa lärarinnor vid fackskolans i Uppsala lärarinnekurser i huslig ekonomi har utskottet under föregående punkt tillstyrkt tillfällig löneförbättring. Att vid sådant förhållande jämväl lärarinnorna vid ifråga-

Utskottets
yttrande.

varande utbildningsanstalter för handarbetslärarinnor komma i åtnjutande av motsvarande förmån, finner utskottet stå i överensstämmelse med bilighetens krav.

Mot det av motionärerna föreslagna beloppet har utskottet intet att erinra. Fördelningen av anslaget mellan de särskilda anstalterna torde få ankomma på Kungl. Maj:t.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, i anledning av greve Wachtmeisters och herr Kants ovanberörda motioner, på tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor att utgå med den fördelning, Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, till *tillfällig löneförbättring* under år 1919 *åt lärarinnorna vid högre handarbetslärarinneseminarier vid Maria Nordenfelts kvinnliga yrkesskola i Göteborg, Andrea Eneroths handarbetsskola och seminarium i Stockholm, föreningen Handarbetets vänner och Hulda Lundins högre slöjdseminarium i Stockholm samt fackskolans för huslig ekonomi i Uppsala lärarinnekurs i handarbete.*

Folkundervisningen.

Skolöverstyrelsen.

Bestridande
av ökade arv-
voden åt se-
mestervika-
rier för skol-
överstyrelsens
medlemmar.

37:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att, i avbidan på proposition angående en gemensam skolöverstyrelse, till bestridande under år 1919 av ökade arvoden åt semestervikarier för skolöverstyrelsens medlemmar beräkna på tilläggsstat för nämnda år ett förslagsanslag, högst, 3,240 kronor.

[35.]

Sedermära har Kungl. Maj:t i en den 28 januari 1919 till riksdagen avlåten och till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 52, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen, bland annat, att på tilläggsstat för år 1919 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,240 kronor till oförmålda ändamål.

Under hänvisning till vad utskottet under punkt 164 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande under år 1919 av ökade arvoden åt semestervikarier för skolöverstyrelsens medlemmar anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 3,240 kronor.

Lärarutbildning.

38:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att för omläggning av folkskoleseminariets i Kalmar lekplan anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 10,990 kronor.

Utredningen återfinnes å sid. 78—80 i statsrådsprotokollet,

Omläggning
av folkskole-
seminariets i
Kalmar lek-
och idrotts-
plan.

[36.]

Mot anvisande av medel för nu ifrågasatt ändamål har utskottet intet att erinra. Det föreliggande förslaget avser emellertid tillgodoseende av ett behov, vilket icke synes utskottet vara av den beskaffenhet, att medel böra anvisas å tilläggsstat för år 1919, utan utgå å extra stat för år 1920. Utskottet har under punkt 196 i sitt utlåtande nr 8 A tillstyrkt det ifrågasatta beloppet på extra stat för år 1920, varom utskottet härigenom skolat för riksdagen

erinra.

39:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att — under förutsättning av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 187 i årets statsverksproposition framställda förslag om beviljande av ett ytterligare belopp av 105,500 kronor till utförande av nybyggnads- och ändringsarbeten för folkskoleseminariets i Luleå utvidgning till dubbelseminarium — utöver de anslag å sammanlagt 622,000 kronor, som av 1916 och 1918 årens riksdagar för ändamålet beviljats, av förstnämnda nu äskade anslag anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom reservationsanslag ett belopp av 55,500 kronor.

Ytterligare
anslag till ny-
byggnads- och
ändringsarbe-
ten vid folk-
skolesemina-
riet i Luleå.

[37.]

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, får, under hänvisning till vad utskottet under punkt 191 sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställa,

att riksdagen må — under förutsättning av bifall till det av utskottet under punkt 191 i sitt utlåtande nr

8 A tillstyrkta förslaget om beviljande av ett ytterligare belopp av 105,500 kronor till utförande av *nybyggnads- och ändringsarbeten för folkskoleseminariets i Luleå utvidgning till dubbelseminarium* — utöver de anslag å sammanlagt 622,000 kronor, som av 1916 och 1918 årens riksdagar för ändamålet beviljats, av förstnämnda nu äskade anslag anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom reservationsanslag ett belopp av 55,500 kronor.

Ordnandet av
tomtområdet
vid folkskole-
seminariet i
Luleå.

40:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38) att, i avbidan på proposition angående ordnande av tomtområdet vid folkskoleseminariet i Luleå, beräkna för ändamålet på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 40,000 kronor.

[38.]

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 28 januari 1919 till riksdagen avlåten och till utskottets förberedande behandling överlämnad proposition (nr 45), under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till ordnande av det utvidgade tomtområdet vid folkskoleseminariet i Luleå anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom reservationsanslag ett belopp av 40,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till det vid sistberörda proposition fogade utdraget ur statsrådsprotokollet.

Utskottet har ej kunnat finna det ändamål, för vilket medel nu föreslås, vara av sådan beskaffenhet, att anslag för detsamma tillgodoseende nödvändigtvis bör uppföras å tilläggsstat för år 1919. Ett uppskov med ifrågavarande företag synes utskottet ingalunda komma att vålla några egentliga olägenheter för seminariets verksamhet, och utskottet finner därför försiktigheten bjuda att ställa sig avvisande till den nu föreliggande framställningen. Kungl. Maj:t lär ej underlåta att i sinom tid, då de ekonomiska förhållandena ställa sig fördelaktigare, åter framlägga förslag i ämnet, vilket förslag torde ställa mindre krav på statskassan än det nu föreliggande.

Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning ej må av riksdagen bifallas.

41:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att för studentkurser vid folkskoleseminarierna i Strängnäs, Växjö, Stockholm och Kalmar samt för parallellavdelningar vid folkskoleseminarierna i Linköping, Karlstad och Umeå och för preparandkurs vid folkskoleseminariet i Luleå anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 21,810 kronor.

Studentkurser och parallellavdelningar vid vissa folkskoleseminarier.

[39.]

Under återopande av vad under punkt 189 i utskottets utlåtande nr 8 A anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *studentkurser vid folkskoleseminarierna i Strängnäs, Växjö, Stockholm och Kalmar samt för parallellavdelningar vid folkskoleseminarierna i Linköping, Karlstad och Umeå och för preparandkurs vid folkskoleseminariet i Luleå* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 21,810 kronor

42:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) att anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 120,000 kronor, att efter Kungl. Maj:ts bestämmande användas till förstärkande av de i folkskoleseminariernas stater upptagna anslagen till materiell samt ljus och ved m. m., till seminarieträdgårdarnas underhåll och skötsel, till materialier till undervisningen i slöjd och husligt arbete, till idrottsmateriellens underhåll m. m.

Förstärkande av de i folkskoleseminariernas stater upptagna anslag till materiell m. m.

[40.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 83—86 i statsrådsprotokollet.

För vartdera av åren 1917 och 1918 har riksdagen till tackande av brister i de särskilda seminariernas stater anvisat ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor hvarjämte på tilläggsstat för år 1918 anvisats ett förslagsanslag, högst, 90,000 kronor. Anslagen hade påkallats av de stegrade kostnaderna för uppvärmning, belysning och renhållning m. m., som varit en följd av den rådande kristiden.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 120,000 kronor, att efter Kungl. Maj:ts bestämmande användas till *förstärkande av de i folkskoleseminariernas stater upptagna anslagen till materiell samt ljus och ved m. m., till seminarieträdgårdarnas underhåll och skötsel, till materialier till undervisningen i slöjd och husligt arbete, till idrottsmateriellens underhåll m. m.*

Hyresbidrag
till rektor
vid folkskole-
seminariet i
Skara.

[41.]

43:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 41) får utskottet hemställa,

att riksdagen må till beredande av ytterligare medel för bestridande av *hyresbidrag till rektor vid folkskoleseminariet i Skara* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 50 kronor.

Fortbildningskurser
för lärare vid
egentliga
folkskolor
och små-
skolor.

[42.]

44:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 42) och under hänvisning till vad under punkt 200 i utskottets utlåtande nr 8 A anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till bestridande av ytterligare kostnader för *fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor* anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda reservationsanslag:

till fortbildningskurser i allmänhet ett belopp av 4,600 kronor,

till särskilda fortbildningskurser i gymnastik ett belopp av 3,340 kronor.

till särskilda fortbildningskurser i skolträdgårds-skötsel ett belopp av 1,700 kronor samt

till särskilda kurser i simning och livräddning ett belopp av 250 kronor,

eller sammanlagt 9,890 kronor.

Folkskolor.

Svensk undervisning
för svenska barn
i utlandet.

[43.]

45:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43) bevilja på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 5,400 kronor att utgå till upprätthållande under läsåret 1919—1920 av svensk undervisning åt svenska barn: i Berlin med högst 1,800 kronor, i London med högst 2,000 kronor och i Hamburg med högst 1,600 kronor, samtliga belopp att utgå enligt de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 87—90 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot framställningen, hemställer,

att riksdagen må bevilja på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 5,400 kronor att utgå till upprätthållande under läsåret 1919—1920 av *svensk undervisning åt svenska barn: i Berlin* med högst 1,800

kronor, i *London* med högst 2,000 kronor och i *Hamburg* med högst 1,600 kronor, samtliga belopp att utgå enligt de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa.

46:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 44) att *dels* besluta, att till lärare, som meddelar undervisning i manlig slöjd uti egentlig folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, för vilken skoldistrikt åtnjuter bidrag av statsmedel enligt de i kungörelsen den 16 juni 1906 (nr 49, sid. 7) angående statsbidrag för undervisning i slöjd angivna grunder, må under 1919 utgå tillfällig avlöningsförbättring med ett belopp av 40 öre för slöjdtimme, dock med högst 54 kronor för varje slöjdavdelning;

Tillfällig avlöningsförbättring åt lärare i manlig slöjd.

[44.]

dels ock för beredande av tillgång härtill anvisa å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 335,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet tillåter sig utskottet hänvisa till sid. 90—92 i statsrådsprotokollet.

Förslaget innebär en förhöjning med 40 öre av den nu med 60 öre utgående timavlöningen för undervisning i manlig slöjd, alltså till 1 krona eller samma belopp, som av Kungl. Maj:t föreslagits såsom definitiv löne-reglering från och med år 1920. Utskottet, som under punkt 212 i sitt utlåtande nr 8 A tillstyrkt en förhöjning av sistnämnda belopp till 1 krona 20 öre, anser sig dock beträffande år 1919 kunna stanna vid Kungl. Maj:ts förslag, såsom innebärande en lämplig övergång från förutvarande till blivande avlöningsförhållanden för ifrågavarande lärare.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) besluta, att till lärare, som meddelar undervisning i manlig slöjd uti egentlig folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, för vilken skoldistrikt åtnjuter bidrag av statsmedel enligt de i kungörelsen den 16 juni 1906 (nr 49 sid. 7) angående statsbidrag för undervisning i slöjd angivna grunder, må under år 1919 utgå tillfällig avlöningsförbättring med ett belopp av 40 öre för slöjdtimme, dock med högst 54 kronor för varje slöjdavdelning;

b) för beredande av tillgång härtill anvisa å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 335,000 kronor.

Tillfällig av-
löningsför-
bättring åt
lärare i kvinn-
lig slöjd.
[45.]

47:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45) att *dels* besluta, att till lärare, som meddelar undervisning i kvinnlig slöjd uti folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, för vilken skoldistrikt åtnjuter bidrag av statsmedel enligt de i kungörelsen den 16 juni 1906 (nr 49, sid. 7) angående statsbidrag för undervisning i slöjd angivna grunder, må under år 1919 utgå tillfällig avlöningsförbättring med ett belopp av 40 öre för slöjdtimme dock med högst 54 kronor för slöjdavdelning;

dels ock för beredande av tillgång härtill anvisa å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 495,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 92—93 i statsrådsprotokollet.

Under hänvisning till vad utskottet under nästföregående punkt an-
fört och tillstyrkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta, att till lärare, som meddelar undervisning i kvinnlig slöjd uti folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, för vilken skoldistrikt åtnjuter bidrag av statsmedel enligt de i kungörelsen den 16 juni 1906 (nr 49, sid. 7) angående statsbidrag för undervisning i slöjd angivna grunder, må under år 1919 utgå tillfällig avlöningsförbättring med ett belopp av 40 öre för slöjdtimme, dock med högst 54 kronor för slöjdavdelning;

b) för beredande av tillgång härtill anvisa å tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 495,000 kronor.

Tillfällig av-
löningsför-
bättring åt
lärarinnor i
huslig eko-
nomi.
[46.]

48:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 46) och under hänvisning till vad utskottet under punkten 213 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta, att till lärarinna, som meddelar undervisning i huslig ekonomi vid folkskola, högre folkskola eller folkhögskola, för vilken undervisning bidrag utgår av statsmedel enligt de i kungörelsen den 16 juni 1906 (nr 49, sid. 9) angående statsbidrag för undervisning i huslig ekonomi angivna grunder, må under år 1919 utgå tillfällig avlöningsförbättring med ett belopp av 75 kronor för varje kurs om minst 30 arbetsdagar.

b) för beredande av tillgång härtill å tilläggsstat för år 1919 bevilja ett förslagsanslag av 105,000 kronor.

49:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 47) hemställer utskottet,

Sextonde allmänna svenska folkskollärarmötet i Göteborg.

att riksdagen må medgiva, att det på tilläggsstat för år 1918 anvisade förslagsanslag, högst, 6,000 kronor, såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för det *sextonde allmänna svenska folkskollärarmötet*, som varit avsett att hållas i Göteborg under år 1918, må för enahanda ändamål användas under år 1919.

[47.]

Folkbildningsåtgärder i övrigt.

Populärvetenskapliga föreläsningar.

50:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag (punkt 48) och under åberopande av vad utskottet under punkten 226 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställer utskottet,

Populärvetenskapliga föreläsningar.

[48.]

att riksdagen må för beredande av ytterligare understöd åt *anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar*, anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 13,700 kronor, därav 8,700 kronor att användas till understöd åt den verksamhet, som bedrivs av föreläsningsbyråerna i Stockholm, Lund och Göteborg.

Abnormundervisningen.

51:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49) att å tilläggsstat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag å 26,000 kronor till införande av elektrisk belysning inom vissa lokaler av de för institutet och förskolan för blinda uppförda byggnaderna vid Tomtebodan.

Införande av elektrisk belysning vid vissa av institutets och förskolans för blinda å Tomtebodan lokaler.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 99—102 i förevarande statsrådsprotokoll.

[49.]

Lika med departementschefen anser utskottet, att medel böra beredas till avhjälpande av de olägenheter, som vidlåda de nuvarande otillfredsställande belysningsförhållandena vid institutet. Emellertid föreställer sig utskottet, att kostnaderna för införande av elektrisk belysning skola framdeles komma att ställa sig väsentligt billigare än det nu angivna kostnadsförslaget giver vid handen. Då utskottet sålunda anser sig böra tillstyrka anslag för ändamålet, vill utskottet samtidigt uttrycka sin förväntan, att de ifrågasatta ändringsarbetena icke varda igångsatta, förrän prislägena i avseende å materialier och annat varda sådana, att arbetenas genomförande ställer sig för staten ekonomiskt fördelaktigare, än det nu angivna förslaget innebär. I betraktande härav synes utskottet anslaget kunna begränsas till 20,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må å tilläggsstat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag å 20,000 kronor till införande av *elektrisk belysning inom vissa lokaler* av de för institutet och förskolan för blinda uppförda byggnaderna vid Tomtebodan.

Förstärkande
av det ordinarie
anslaget
till institutet
och förskolan
för blinda å
Tomtebodan.

52:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50) att, i avvidan på proposition angående förstärkande av det ordinarie anslaget till institutet och förskolan för blinda å Tomtebodan, beräkna för ändamålet på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 83,700 kronor.

[50.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Täckande av
brist i staten
för förskolan
för blinda i
Växjö m. m.

53:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 51) att i avvidan på proposition angående täckande av brist i staten för åren 1917 och 1918 för förskolan för blinda i Växjö samt förstärkande av det ordinarie anslaget till förskolan för år 1919, beräkna för ändamålet på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 10,150 kronor.

[51.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

54:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 52) att, i avbidan på proposition angående förstärkande av ordinarie reservationsanslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blindas, beräkna för ändamålet på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 4,150 kronor.

Förstärkande av ordinarie reservationsanslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blindas.

[52.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

55:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53) att, i avbidan på proposition angående tackande av brist i staten för år 1918 för den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blindas dövstumma och blindas sinnesslöas m. fl. samt förstärkande av anslagen till nämnda anstalt för år 1919, beräkna för ändamålet på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 103,000 kronor.

Täckande av brist i staten för år 1918 för den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten m. m.

[53.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

56:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 54) att, i avbidan på proposition angående uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt avseende försummade barn, beräkna för ändamålet på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 104,000 kronor.

Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt avseende försummade barn.

[54.]

Jämval över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Den tekniska undervisningen m. m.

Den tekniska undervisningen.

57:o) I en inom andra kammaren väckt motion (nr 104) har herr S. Låbeck föreslagit, bland annat, att riksdagen måtte utöver vissa av Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln upptagna anslag till tekniska högskolan bevilja på tilläggsstat för år 1919 för tillfälliga lärarbiträden och

Motion ang. laboratorie-assistenter vid tekniska högskolan.

assistenter ytterligare ett belopp av 21,000 kronor, avsett till avlöning åt laboratorieassistenter.

Under hänvisning till vad utskottet under punkt 246 av sitt utlåtande nr 8 A anfört får utskottet hemställa,

att herr Lübecks berörda motion i nu förevarande del icke må av riksdagen bifallas.

Ökade medel till utgifter för samlingar och laborationer samt till utgifter för bränsle, lyshållning m. m. vid tekniska högskolan.

[55.]

58:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 55) samt en av herr *S. Lübeck* inom andra kammaren väckt motion (nr 104) får utskottet, under åberopande av vad utskottet under punkten 247 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställa,

att riksdagen må för *tekniska högskolan* på tilläggsstat för år 1919 anvisa

a) till ytterligare kostnader för samlingar och laborationer ett förslagsanslag, högst, 25,000 kronor;

b) till ytterligare kostnader för diverse utgifter för bränsle, lyshållning m. m. ett förslagsanslag, högst, 190,000 kronor;

c) till inköp av maskiner, apparater m. m. för de nya laboratoriernas utrustning ett reservationsanslag å 250,000 kronor.

Laboratoriebyggnad m. m. för tekniska högskolans fackskola för kemisk teknologi.

[56.]

59:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag (punkt 56) och under hänvisning till vad utskottet under punkten 248 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må — därest riksdagen till uppförande av *laboratoriebyggnad m. m. för tekniska högskolans fackskola för kemisk teknologi*, utöver för ändamålet av riksdagen tidigare beviljat anslag å 1,128,000 kronor, ytterligare bevilja ett belopp av 2,223,000 kronor — av sistnämnda belopp anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 1,100,000 kronor.

Ökade medel till utgifter för uppvärmning, belysning och diverse utgifter vid Chalmers tekniska institut.

[57.]

60:o) Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 57) och under åberopande av vad utskottet under punkten 249 i sitt utlåtande nr 8 A anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda förslagsanslag, högst,

a) till tackande av beräknad brist vid 1918 års utgång i det i staten för *Chalmers tekniska institut* upptagna ordinarie anslaget till uppvärmning, belysning och diverse utgifter ett belopp av 22,000 kronor,

b) till ytterligare utgifter under år 1919 till uppvärmning, belysning och diverse utgifter för Chalmers tekniska institut ett belopp av 20,000 kronor.

61:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels till tackande av under år 1918 beräknad brist i de för tekniska skolan i Stockholm anslagna medel till uppvärmning ett belopp av högst 3,000 kronor,

dels ock till förstärkande av de för år 1919 läroanstalten till buds stående medel till uppvärmning ett belopp av högst 21,300 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 109—111 i statsrådsprotokollet.

Täckande av
brist i de för
tekniska
skolan i
Stockholm
anslagna me-
del till upp-
värmning
m. m.

[58.]

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må på tilläggsstat för år 1919 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisa

a) till tackande av under år 1918 beräknad brist i de för *tekniska skolan i Stockholm* anslagna medel till uppvärmning ett belopp av 3,000 kronor,

b) till förstärkande av de för år 1919 läroanstalten till buds stående medel till uppvärmning ett belopp av 21,300 kronor.

62:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och under hänvisning till vad utskottet under punkten 253 i sitt utlåtande nr 8 A anför, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för beredande av tillfälligt lönetillägg för senare hälften av år 1919 åt vaktmästaren vid den *elektrotekniska fackskolan i Västerås* bevilja ett belopp av 200 kronor,

b) — under förutsättning att Västerås stad förbinder sig att till de vid nämnda fackskola anställda laborato-

Tillfälligt lö-
netillägg åt
vaktmästar-
personalen
vid tekniska
fackskolan i
Västerås.

[59.]

rievaktmästaren samt maskinisten och eldaren för år 1919 utbetala så stort arvode, att de sammanlagda löneförmånerna för en var av sagda befattningshavare uppgå till minst samma belopp, för helt år räknat, som är fastställt för de till den så kallade B-gruppen hörande vaktmästare, dock med avdrag av ett belopp motsvarande ordinarie befattningshavare åliggande avgifter för egen pensionering — såsom bidrag för beredande av tillfälligt lönetillägg för senare hälften av år 1919 åt laboratorievaktmästaren med 125 kronor samt åt maskinisten och eldaren med 75 kronor bevilja ett belopp av 200 kronor,

c) vid bifall härtill för ändamålet anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 400 kronor.

Tillfälligt
lönetillägg åt
vaktmästar-
personalen
vid tekniska
elementarsko-
lan och tek-
niska gymna-
siet i Örebro.

63:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 60) att för beredande av tillfälligt lönetillägg åt vaktmästaren samt maskinisten och eldaren vid tekniska elementarskolan och tekniska gymnasiet i Örebro anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 650 kronor, att utgå med 400 kronor till vaktmästaren samt med 250 kronor till maskinisten och eldaren.

[60.]

Över denna framställning avgiver utskottet denna dag särskilt utlåtande (nr 42), vilket utskottet härigenom skolat för riksdagen

anmäla.

Täckande av
brist i staten
för tekniska
elementar-
skolan i
Örebro.

64:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 61) att till täckande av dels under år 1917 uppkommen brist i den för tekniska elementarskolan i Örebro för sagda år gällande staten, dels ock för år 1918 beräknad brist i nämnda skolas stat anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 9,406 kronor.

[61.]

Över denna framställning avgiver utskottet denna dag särskilt utlåtande (nr 42), vilket utskottet härigenom skolat för riksdagen

anmäla.

65:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 62) och under hänvisning till vad utskottet under punkten 255 i sitt utlåtande nr 8 A anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må för beredande av tillfälligt löne-tillägg åt vaktmästaren samt maskinisten och eldaren vid *tekniska elementarskolan, maskinfackskolan och tekniska gymnasiet i Malmö* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 650 kronor, att utgå med 400 kronor till vaktmästaren samt med 250 kronor till maskinisten och eldaren.

Tillfälligt löne-tillägg åt vaktmästar-personalen vid tekniska elementarskolan, tekniska fackskolan och tekniska gymnasiet i Malmö.

[62.]

66:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 63) och under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 257 i sitt utlåtande nr 8 A, hemställer utskottet,

att riksdagen må till beredande av ytterligare medel för lyshållning, uppvärmning m. m. vid *tekniska elementarskolan i Borås* anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

Ökade medel till utgifter för lyshållning, uppvärmning m. m. vid tekniska elementarskolan i Borås.

[63.]

67:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 64) och under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 258 i sitt utlåtande nr 8 A, hemställer utskottet,

att riksdagen må till förstärkande av anslaget till uppehållande av verksamheten vid *tekniska elementarskolan i Härnösand*, utöver för sagda ändamål för år 1919 förut beviljade medel, anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 1,550 kronor.

Förstärkande av anslaget till uppehållande av verksamheten vid tekniska elementarskolan i Härnösand.

[64.]

68:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 65) och under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 259 i sitt utlåtande nr 8 A, hemställer utskottet,

att riksdagen må anvisa å tilläggsstat för år 1919 a) såsom bidrag med $\frac{3}{5}$ till vissa vid uppgörandet av 1918 års stat för *bergsskolorna i Filipstad och Falun* jämte därmed förenade yrkesskolor icke beräknade kostnader för dyrtidstillägg åt lärarna ett förslagsanslag,

Bergsskolorna i Filipstad och Falun jämte därmed förenade yrkesskolor.

[65.]

högst, 10,053 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utbetala beloppet till brukssocietetens fullmäktige i järnkontoret, sedan villkoren för lyftandet av det utav 1917 års riksdag för år 1918 beviljade anslaget till undervisningsverksamheten vid nämnda skolor visats behörigen fullgjorda,

b) såsom bidrag med $\frac{3}{5}$ till täckandet av vissa vid uppgörandet av 1917 och 1918 års stater för skolorna icke beräknade men av fullmäktige i järnkontoret numera bestridda kostnader för bränsle m. m. under nämnda år vid bergsskolan i Falun ett förslagsanslag, högst, 5,980 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att låta utbetala beloppet till fullmäktige, i vad angår andelen i 1917 års kostnader, 2,980 kronor, omedelbart och beträffande den å 1918 års kostnader belöpande andelen, 3,000 kronor, sedan villkoren för lyftandet av det utav 1917 års riksdag för år 1918 beviljade anslaget till undervisningsverksamheten vid nämnda skolor visats behörigen fullgjorda.

Täckande av
brist i 1918 års
räkenskaper,
för södra K.
F. U. K:s hus-
modersskola.

69:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 66) att, i avbidan på proposition angående täckande av brist i 1918 års räkenskaper för södra K. F. U. K:s husmodersskola, beräkna för ändamålet på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 2,000 kronor.

[66.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Handelsundervisningen.

Handelsgym-
nasierna.

[67.]

70:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 67) att *dels* till beredande för år 1919 av förhöjda understöd åt handelsgymnasierna utöver till dem redan anslagna belopp anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 93,400 kronor;

dels ock besluta, att av ifrågavarande anslag skola för sistnämnda år utgå till Göteborgs handelsgymnasium högst 25,000 kronor, till Stockholms

handelsgymnasium högst 20,000 kronor, till Malmö handelsgymnasium högst 16,000 kronor, till Örebro handelsgymnasium högst 8,400 kronor samt till varterdera av Norrköpings handelsgymnasium och Hälsingborgs handelsgymnasium högst 12,000 kronor, med skyldighet för kommun, där handelsundervisningsanstalt åtnjuter statsunderstöd, att själv eller genom enskilda donatorer tillhandahålla erforderliga lokaler för undervisningen samt årligen lämna ett kontant bidrag, motsvarande minst en tredjedel av statsunderstödet, samt på de villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

Under återopande av vad under punkt 265 i utskottets utlåtande nr 8 A anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) till beredande för år 1919 av förhöjda understöd åt *handelsgymnasierna* utöver till dem redan anslagna belopp anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 90,400 kronor;

b) besluta, att av ifrågavarande anslag skola för sistnämnda år utgå till Göteborgs handelsgymnasium högst 25,000 kronor, till Stockholms handelsgymnasium högst 20,000 kronor, till Malmö handelsgymnasium högst 16,000 kronor, till Norrköpings handelsgymnasium högst 12,000 kronor, till Hälsingborgs handelsgymnasium högst 9,000 kronor och till Örebro handelsgymnasium högst 8,400 kronor, med skyldighet för kommun, där handelsundervisningsanstalt åtnjuter statsunderstöd, att själv eller genom enskilda donatorer tillhandahålla erforderliga lokaler för undervisningen samt årligen lämna ett kontant bidrag, motsvarande minst en tredjedel av statsunderstödet, samt på de villkor i övrigt, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

Åtgärder för fysisk utbildning.

71:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 68) att, i avbidan på proposition angående tackande av brist i gymnastiska centralinstitutets räkenskaper för åren 1918 och 1919, för ändamålet beräkna på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 22,000 kronor.

Täckande av
brist i gym-
nastiska cen-
tralinstitutets
räkenskaper
för åren 1918
och 1919.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Anordnande
av en gymnastikinstruk-
tionskurs
å Nääs.
[69.]

72:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 69) att för anordnandet av en gymnastikinstruktionskurs under sommaren 1919 anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 3,000 kronor, att utgå till svenska gymnastikförbundet under villkor, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 116—119 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må för anordnandet av en *gymnastikinstruktionskurs* under sommaren 1919 anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor, att utgå till svenska gymnastikförbundet under villkor, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.

Undersökning av
svenska
folkmål.
[70.]

73:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 70) och under hänvisning till vad utskottet under punkten 280 i sitt utlåtande nr 8 A anført, hemställer utskottet,

att riksdagen må till beredande av ytterligare medel för år 1919 till fortsatt systematisk undersökning av *svenska folkmål* anvisa på tilläggsstat för samma år ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

Resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgivande.
[71.]

74:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 71) och under hänvisning till vad utskottet anført under punkten 297 i sitt utlåtande nr 8 A, hemställer utskottet,

att riksdagen må till förstärkande av det under riksstatens åttonde huvudtitel uppförda reservationsanslaget till *resestipendier samt läroböckers, tidskrifters*

och lärda verks utgivande anvisa på tilläggsstat för år 1919 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 50,000 kronor.

Diverse.

75:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 72) att, i avbidan på proposition angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1919 åt befattningshavare i statens tjänst, tills vidare under åttonde huvudtiteln beräkna på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag av 11,400,000 kronor.

Krigstidstillägg och krigstidshjälp.
[72.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen anmäla.

76:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 73) att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kan varda riksdagen förelagd, för beredande av tillfällig lönerereglering under år 1919 åt vissa ordinarie befattningshavare å tilläggsstat för år 1919 under åttonde huvudtiteln såsom förslagsanslag beräkna ett belopp av 440,018 kronor.

Tillfällig lönerereglering för vissa ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen.
[73.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen anmäla.

77:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 74) att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kan varda riksdagen förelagd, till förstärkning av de till avlöande av vissa extra befattningshavare samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel å tilläggsstat för år 1919 under åttonde huvudtiteln såsom förslagsanslag beräkna ett belopp av 125,000 kronor.

Förstärkning av de till avlöande av vissa extra befattningshavare samt till vikariatsersättningar m.m. anvisade medel.

Över ifrågavarande framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

[74.]

anmäla.

Krigstidstill-
lägg till lä-
rare vid vissa
statsunder-
stödda under-
visnings-
anstalter.

78:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 75) att, i avbidan på proposition angående krigstidstilllägg till lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter, för ändamålet beräkna på tilläggsstat för år 1919 ett belopp av 9,275,000 kronor.

[75.]

Jämväl över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 1 april 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, O. M. Strömberg, H. F. Lamm, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, A. Pers, J. L. Widell* och *C. I. Asplund* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson, N. A. Nilsson* i Kabbarp, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *P. B. Nilsson* i Landeryd, *J. Erlansson, C. R. Jansson* i Falun, *S. E. J. Lübeck* och *K. A. W. Björck*.

Reservationer:

Vid punkt 50:o) (populärvetenskapliga föreläsningar) av herrar *C. I. Asplund*, *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *O. H. son Waldén*, *C. R. Jansson* i Falun och *K. A. W. Björck*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må

a) för beredande av ytterligare understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 8,700 kronor, att användas till understöd åt den verksamhet, som bedrivs av föreläsningssbyråerna i Stockholm, Lund och Göteborg;

b) såsom bidrag för uppehållande av arbetarnas bildningsförbunds föreläsningsverksamhet under arbetsåret 1918—1919 bevilja på tilläggsstat för år 1919 ett reservationsanslag av 5,000 kronor, att utgå enligt de villkor och bestämmelser, som Kungl. Maj:t kan finna gott föreskriva.

Vid punkt 58:o) (samlingar och laborationer m. m. vid tekniska högskolan) av herrar *C. G. Ekman*, *S. Bengtsson* i Norup, *C. R. Jansson* i Falun och *K. A. W. Björck*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må för *tekniska högskolan* på tilläggsstat för år 1919 anvisa

a) — — — —

b) — — — —

c) till inköp av maskiner, apparater m. m. för de nya laboratoriernas utrustning ett reservationsanslag å 150,000 kronor.

Tabell över anslagen under tilläggsstatens till riksstaten för
år 1919 åttonde huvudtitel. Ecklesiastikdepartementet.

	Extra anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor
Departementet.		
Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i> , högst		7,350
Arkiv, bibliotek och museer.		
<i>Bibliotek.</i>		
Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Genevièvebiblioteket i Paris, <i>förslagsanslag</i> , högst	400	
<i>Museer.</i>		
Nationalmuseet:		
Förstärkning av museets anslag till bestridande av kostnader för tjänstedräkter åt vaktmästare, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,600	
Förstärkning av museets anslag till underhåll av golv, fönster och föreläsningmateriel m. m. <i>förslagsanslag</i> , högst	2,000	
Inredning av bibliotek i museibyggnaden, <i>reservationsanslag</i>	6,110	
Uppställning av biblioteket och katalogisering av detsamma m. m., <i>reservationsanslag</i>	2,000	
Ändringsarbeten inom museibyggnaden, <i>reservationsanslag</i>	126,500	
Anordnande av tavelskärmar å museets nordvästra vind, <i>reservationsanslag</i>	1,650	139,860
Naturhistoriska riksmuseet:		
Magasinering m. m. av till etnografiska avdelningen hörande samlingar, <i>förslagsanslag</i> , högst	20,000	
Täckande av brist för år 1918 i expensanslaget för avdelningarna vid Frescati, <i>förslagsanslag</i> , högst	20,200	
Förstärkning av expensanslaget för avdelningarna vid Frescati, <i>förslagsanslag</i> , högst	57,160	
Täckande av brist för år 1918 i etnografiska avdelningens anslag till expenser m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	5,500	

			Extra anslag	Extra anslag
			Kronor	Kronor
Förstärkning av etnografiska avdelningens anslag till expenser m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	4,000	106,860		
Kulturhistoriska museet i Lund, <i>förslagsanslag</i> , högst		10,000		
Svenska skolmuseet, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,000	257,720	258,120
Akademier.				
<i>Musikaliska akademien.</i>				
Ökade kostnader för uppvärmning av akademiens lokaler, <i>förslagsanslag</i> , högst				7,000
Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.				
<i>Universitetskanslersexpeditionen.</i>				
Uppehållande av arbetet å expeditionen			1) 10,000	
<i>Uppsala universitet.</i>				
Materiel m. m. för hygieniska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	500			
Psykologiska laboratoriet, <i>reservationsanslag</i>	400			
Driftkostnader vid Klubbans biologiska station, <i>reservationsanslag</i>	1,400			
Materiel m. m. för medicinska poliklinikerna, <i>reservationsanslag</i>	850			
Materiel m. m. för institutionen för medicinsk och fysiologisk kemi, <i>reservationsanslag</i>	1,000			
Materiel m. m. för institutionen för allmän och analytisk kemi, <i>reservationsanslag</i>	7,200			
Materiel m. m. för mineralogisk-geologiska institutionen, <i>reserva- tionsanslag</i>	700			
Materiel m. m. för fysiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	800			
Materiel m. m. för astronomiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	3,000			
Materiel m. m. för meteorologiska institutionen, <i>reservations- anslag</i>	4,100			
Materiel m. m. för botaniska institutionen:				
Botaniska museet, <i>reservationsanslag</i>	500			
Botaniska trädgården, <i>reservationsanslag</i>	5,000	5,500		
Materiel m. m. för växtbiologiska institutionen, <i>reservations- anslag</i>	1,000			
Materiel m. m. för zoologiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	6,000			
Förstärkning av universitetsbibliotekets materielanslag, <i>förslags- anslag</i> , högst	15,000			
Höjning av akademifogdens respenninganslag, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,500		48,950	

1) Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande främdeles kommer att avgivas.

		Extra anslag	Extra anslag
		Kronor	Kronor
<i>Lunds universitet.</i>			
Universitetets årsskrift, <i>reservationsanslag</i>	8,000		
Materiel m. m. för anatomisk-histologiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	5,050		
Materiel m. m. för fysiologiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	3,500		
Materiel m. m. för medicinsk-kemiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	13,900		
Materiel m. m. för patologisk-anatomiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	7,500		
Materiel m. m. för astronomiska observatoriet, <i>reservationsanslag</i>	7,200		
Materiel m. m. för botaniska institutionens systematiska avdelning, <i>reservationsanslag</i>	11,000		
Materiel m. m. för botaniska institutionens fysiologiska avdelning, <i>reservationsanslag</i>	7,000		
Materiel m. m. för fysiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	14,000		
Materiel m. m. för geologisk-mineralogiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	3,200		
Materiel m. m. för kemiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	9,000		
Materiel m. m. för zoologiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	12,000		
Materiel m. m. för musikkapellet, <i>reservationsanslag</i>	700		
Materiel m. m. för inrättningen för gymnastik och fäktkonst, <i>reservationsanslag</i>	3,000		
Materiel m. m. för institutionen för ärftlighetsforskning, <i>reservationsanslag</i>	750		
Materiel m. m. för farmakologiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	500		
Materiel m. m. för universitetsbiblioteket, <i>reservationsanslag</i>	18,000		
Uppvärmning av universitetshuset och gamla biblioteksbyggnaden, <i>reservationsanslag</i>	5,000	129,300	
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet.</i>			
Uttidning av lärarkollegiets sammanträdesrum m. m., <i>reservationsanslag</i>	12,325		
Täckande av vid 1917 års slut förefintlig brist i institutets anslag till materiel i allmänhet, <i>förslagsanslag</i> , högst	10,923		
Pediatrisk klinik vid allmänna barnhuset i Stockholm, <i>förslagsanslag</i> , högst	1) 10,000	33,248	
<i>Serafimerlasarettet.</i>			
Täckande av motsedd brist i lasarettets räkenskaper för år 1919, <i>förslagsanslag</i> , högst		550,000	

1) Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Extra anslag	Extra anslag
		Kronor	Kronor
<i>Gemensamma universitetsändamål.</i>			
Tryckning av doktorsavhandlingar.....	1) 40,000		
Kurser i skyddskoppypning, <i>reservationsanslag</i>	250	40,250	
<i>Farmaceutiska institutet.</i>			
Täckande av under år 1918 uppkommet underskott i institutets anslag till materialier m. m., till uppvärmning m. m. och till egendomens underhåll m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	12,500		
Förstärkning av institutets anslag till materialier m. m., till upp- värmning m. m. och till egendomens underhåll m. m., <i>för- slagsanslag</i> , högst	15,000	27,500	
<i>Undervisningsanstalter för barnmorskor m. m.</i>			
Fortbildningskurser för barnmorskor, <i>förslagsanslag</i> , högst	2,000		
Allmänna barnbördshuset i Stockholm, <i>förslagsanslag</i> , högst	89,000	91,000	930,248
<i>Allmänna skolväsendet.</i>			
<i>Det högre skolväsendet.</i>			
Högre lärarinneseminariet:			
Expenser och inredning av lokal för viss kurs vid hushålls- skolan, <i>förslagsanslag</i> , högst	4,620		
Statens läroverk:			
Förstärkning av läroverksöverstyrelsens anslag till tillfällig adjunktion m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	7,250		
Täckande av utgifter för allmänna läroverkens ljus- och vedkassor, <i>förslagsanslag</i>	430,000		
Täckande av utgifter för nya elementarskolans skol- kassa, <i>förslagsanslag</i>	12,500		
Extra arvoden åt teckningslärare vid de allmänna läroverken, <i>förslagsanslag</i> , högst	15,700	465,450	
Privatläroverk:			
Tillfällig löneförbättring åt vissa lärarinnor vid fack- skolan för huslig ekonomi i Uppsala, <i>förslagsan- slag</i> , högst	4,267		
Tillfällig löneförbättring åt lärarinnorna vid hand- arbetslärarinneutbildningsanstalterna, <i>förslagsan- slag</i> , högst	4,000	8,267	478,337
<i>Folkundervisningen.</i>			
Skolöverstyrelsen:			
Ökade arvoden åt semestervikarier för överstyrelsens medlemmar, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,240		

1) Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

			Extra anslag	Extra anslag
			Kronor	Kronor
Folkskoleseminarier:				
Nybyggnads- och ändringsarbeten vid folkskoleseminariet i Luleå, <i>reservationsanslag</i>	56,500			
Studentkurser och parallellavdelningar vid vissa folkskoleseminarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	21,810			
Förstärkning av de i folkskoleseminariernas stater upptagna anslag till materiel m. m., <i>förlagsanslag</i> , högst	120,000			
Hysesbidrag till rektor vid folkskoleseminariet i Skara, <i>förlagsanslag</i> , högst	50	197,360		
Fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor:				
Fortbildningskurser i allmänhet, <i>reservationsanslag</i>	4,600			
Särskilda fortbildningskurser i gymnastik, <i>reservationsanslag</i>	3,340			
Särskilda fortbildningskurser i skolträdgårdsskötsel, <i>reservationsanslag</i>	1,700			
Särskilda kurser i simning och livräddning, <i>reservationsanslag</i>	250	9,890		
Folk- och småskolor:				
Svensk undervisning för svenska barn i utlandet, <i>förlagsanslag</i> , högst	5,400			
Tillfällig avlösningsförbättring åt lärare i manlig slöjd, <i>förlagsanslag</i>	335,000			
Tillfällig avlösningsförbättring åt lärare i kvinnlig slöjd, <i>förlagsanslag</i>	495,000			
Tillfällig avlösningsförbättring åt lärarinnor i huslig ekonomi, <i>förlagsanslag</i>	105,000	940,400	1,150,890	1,629,227
Folkbildningsåtgärder i övrigt.				
<i>Populärvetenskapliga föreläsningar.</i>				
Ytterligare understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, <i>reservationsanslag</i>				13,700
Abnormundervisningen.				
Införande av elektrisk belysning i vissa av institutets och förskolans för blindas å Tomtebodas lokaler, <i>reservationsanslag</i>			20,000	
Förstärkning av anslaget till institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas, <i>förlagsanslag</i> , högst			1) 83,700	

1) Av Kungl. Maj:ts förslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Extra anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor
Täckande av brister för åren 1917 och 1918 i staten för förskolan för blinda i Växjö samt förstärkning av anslaget till förskolan för år 1919	1) 10,150	
Förstärkning av reservationsanslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blinda	1) 4,150	
Täckande av brist i staten för år 1918 för den med drottning Sophias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma m. fl. samt förstärkning av de till anstalten för år 1919 anvisade medel	1) 103,000	
Uppfostringsanstalter för vanartade och i sedligt avseende försummade barn, <i>förslagsanslag</i>	1) 104,000	325,000
<p>Den tekniska undervisningen m. m.</p> <p><i>Den tekniska undervisningen.</i></p>		
Ytterligare kostnader för samlingar och laborationer vid tekniska högskolan, <i>förslagsanslag</i> , högst	25,000	
Ytterligare kostnader för bränsle, lyshållning m. m. vid tekniska högskolan, <i>förslagsanslag</i> , högst	190,000	
Inköp av maskiner, apparater m. m. för utrustning av de nya laboratorierna vid tekniska högskolan, <i>reservationsanslag</i>	250,000	
Laboratoriebyggnad m. m. för tekniska högskolans fackskola för kemisk teknologi, <i>reservationsanslag</i>	1,100,000	
Täckande av brist vid 1918 års utgång i Chalmers tekniska instituts anslag till uppvärmning m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	22,000	
Ytterligare utgifter för uppvärmning m. m. vid Chalmers tekniska institut, <i>förslagsanslag</i> , högst	20,000	
Täckande av brist under år 1918 i tekniska skolans i Stockholm medel till uppvärmning, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,000	
Förstärkning av tekniska skolans i Stockholm medel till uppvärmning, <i>förslagsanslag</i> , högst	21,300	
Tillfalligt lönetillägg för senare hälften av år 1919 åt vaktmästarpersonal vid elektrotekniska fackskolan i Västerås, <i>förslagsanslag</i> , högst	400	
Tillfalligt lönetillägg åt vaktmästarpersonal vid tekniska elementarskolan och tekniska gymnasiet i Örebro, <i>förslagsanslag</i> , högst	2) 650	
Täckande av brister för åren 1917 och 1918 i staten för tekniska elementarskolan i Örebro, <i>förslagsanslag</i> , högst	2) 9,406	
Tillfälligt lönetillägg åt vaktmästarpersonal vid tekniska elementarskolan, maskinfackskolan och tekniska gymnasiet i Malmö, <i>förslagsanslag</i> , högst	650	

1) Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att afgivas.

2) „ „ „ „ „ „ „ „ avgives.

	Extra anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor
Ytterligare medel till lyshållning, uppvärmning m. m. för tekniska elementarskolan i Borås, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,000	
Ytterligare medel till tekniska elementarskolan i Härnösand, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,550	
Bidrag till dyrtidstillägg åt lärare vid bergsskolorna i Filipstad och Falun jämte därmed förenade yrkesskolor, <i>förslagsanslag</i> , högst	10,053	
Bidrag till kostnader för bränsle m. m. vid bergsskolan i Falun, <i>förslagsanslag</i> , högst	5,980	
Täckande av brist i 1918 års räkenskaper för södra K. F. U. K:s husmodersskola	¹⁾ 2,000	
	1,664,989	
Handelsundervisningen.		
Förhöjda understöd åt handelsgymnasierna, <i>förslagsanslag</i> , högst	93,400	1,758,389
Åtgärder för fysisk utbildning.		
Täckande av brister i gymnastiska centralinstitutets räkenskaper för åren 1918 och 1919	¹⁾ 22,000	
Anordnande av gymnastikinstruktionskurs under sommaren 1919, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,000	25,000
Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.		
Ytterligare medel till systematisk undersökning av svenska folkmål, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,000	
Förstärkning av reservationsanslaget till resestipendier samt läroböckers, tidsskrifters och lärda verks utgivande, <i>förslagsanslag</i> , högst	50,000	53,000
Diverse.		
Krigstidstillägg och krigstidshjälp, <i>förslagsanslag</i>	¹⁾ 11,400,000	
Tillfällig lönerreglering för vissa ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>	¹⁾ 440,018	
Förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel, <i>förslagsanslag</i>	¹⁾ 125,000	
Krigstidstillägg till lärare vid vissa statsunderstödda undervisningsanstalter	¹⁾ 9,275,000	21,240,018
Summa		26,247,052

¹⁾ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.